

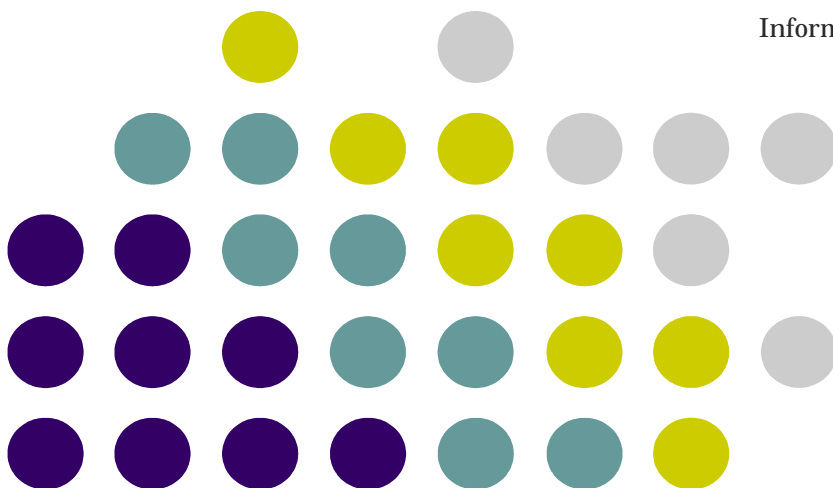

URZĄD STATYSTYCZNY WE WROCŁAWIU
STATISTICAL OFFICE IN WROCLAW

ROLNICTWO W WOJEWÓDZTWIE DOLNO ŁĘSKIM W 2012 ROKU

AGRICULTURE IN DOLNO ŁĘSKIE VOIVODSHIP IN 2012

Informacje i opracowania statystyczne
Information, statistical papers

ZESPÓŁ REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*
URZĘDU STATYSTYCZNEGO *OF STATISTICAL OFFICE*
WE WROCŁAWIU *IN WROCŁAW*

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*
Małgorzata Wojtkowiak - Jakacka

REDAKTOR GŁÓWNY *EDITOR-IN-CHIEF*
Danuta Komarowska

CZŁONKOWIE *MEMBERS*
Beata Bal-Domańska, Sławomir Banaszak, Stanisław Kamiński, Irena Makiej-Borowiecka,
Wacław Mazur, Okoń Gabriela, Anna Staniów, Elżbieta Stańczyk, Halina Urbanek,
Halina Woźniak, Marta Woźniakiewicz, Małgorzata Wysoczańska

SEKRETARZ *SECRETARY*
Agnieszka Ilczuk

OPRACOWANIE REDAKCYJNE *EDITORIAL ELABORATION*
Magdalena Klimek

SKŁAD KOMPUTEROWY I GRAFIKA *TYPE SETTING AND GRAPHIC*
Anna Litewka

**Prosimy o podanie źródła
przy publikowaniu danych US**

***When publishing SO data
please indicate source***

Publikacja dostępna
w Internecie –
<http://www.stat.gov.pl/wroc/>
oraz na CD

*Publication available
at website –
<http://www.stat.gov.pl/wroc/>
and on CD-ROM*

Przedmowa

Urząd Statystyczny we Wrocławiu przekazuje Państwu kolejną edycję publikacji „Rolnictwo w województwie dolnośląskim w 2012 r.”

Opracowanie zawiera podstawowe informacje o wynikach produkcyjnych rolnictwa, warunkach produkcyjno-ekonomicznych oraz o zaopatrzeniu i zużyciu środków produkcji w latach 2011-2012.

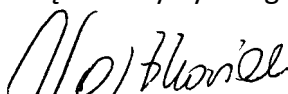
Publikację opracowano na podstawie zbiorczych wyników sprawozdawczości, badań reprezentacyjnych oraz szacunków.

Część tabelaryczną, podzieloną na cztery grupy tematyczne, poprzedzają uwagi ogólne oraz wyniki badań - synteza, które wzbogacono wykresami. W ostatniej części tabelarycznej zaprezentowano wyniki w rolnictwie w województwie w 2012 r. na tle innych województw, regionów oraz kraju.

Publikacja dostępna jest również na płycie CD - ROM.

Mamy nadzieję, że opracowanie okaże się przydatne osobom i instytucjom zainteresowanym problematyką rolnictwa na Dolnym Śląsku.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego we Wrocławiu

dr Małgorzata Wojtkowiak - Jakacka

Wrocław, czerwiec 2013 r.

Preface

I am pleased to present the next edition of a publication "Agriculture in dolnośląskie voivodship in 2012".

The elaboration includes basic information on production results of agriculture, production-economic conditions as well as supply and consumption of means of production in years 2011-2012.

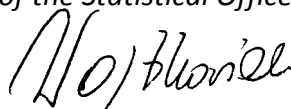
The publication was elaborated on the basis of combine results of reports, sample surveys and estimations.

The tabular part, divided into four thematic groups, is preceded by general and results of surveys – synthesis (reassume), which have been enriched with charts. In the last tabular part, results in agriculture in Dolnośląskie voivodship in 2012 have been presented against the background of other voivodships regions and the country.

Publication is available in its on CD-ROM.

I believe that publication will be useful for people and institutions interested in agriculture in Dolnośląskie voivodship.

Director
of the Statistical Office in Wrocław

Małgorzata Wojtkowiak – Jakacka, Ph.D.

Wrocław, June 2013

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Strona Page
Przedmowa	<i>Preface</i>	3
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	6
Objaśnienia znaków umownych	<i>Symbols.....</i>	11
Ważniejsze skróty.....	<i>Major abbreviations.....</i>	11
Wyniki badań - synteza	<i>Results of surveys – synthesis (resume)</i>	12

TABLICE (xls)

TABLES

I. WAŻNIEJSZE DANE O ROLNICTWIE <i>MAJOR DATA ON AGRICULTURE</i>	
II. PRODUKCJA ROLNICZA <i>AGRICULTURAL OUTPUT</i>	
III. CZYNNIKI ROZWOJU PRODUKCJI ROLNICZEJ <i>AGRICULTURAL OUTPUT</i>	
IV. ROLNICTWO DOLNOŚLĄSKIE NA TLE KRAJU, WOJEWÓDZTW I REGIONÓW W 2012 R. <i>DOLNOŚLĄSKIE AGRICULTURE AS COMPARED TO THE COUNTRY, VOIVODSHIPS AND REGIONS IN 2012</i>	

SPIS WYKRESÓW

LIST OF CHARTS

		Strona Page
Wyk. 1. Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych i wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ..	<i>Chart 1. Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land in kg.....</i>	13
Wyk. 2. Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych według rodzaju użytków.....	<i>Chart 2. Structure of land use by type of land by holder residence.....</i>	14
Wyk. 3. Struktura powierzchni ziemiopłodów	<i>Chart 3. Structure of sown area</i>	16
Wyk. 4. Struktura powierzchni upraw warzyw gruntowych w 2012 r.	<i>Chart 4. Structure of field vegetables area in 2012</i>	18
Wyk. 5. Plony warzyw gruntowych z 1 ha w dt w 2012 r.	<i>Chart 5. Yields of ground vegetables from 1 ha in dt in 2012</i>	18
Wyk. 6. Plony owoców z drzew z 1 ha w dt	<i>Chart 6. Yields of tree fruits from 1 ha in dt.....</i>	19
Wyk. 7. Struktura powierzchni uprawy oraz plony owoców z krzewów i plantacji jagodowych w 2012 r.....	<i>Chart 7. Structure of berry fruit and hazelnuts area in 2012</i>	20
Wyk. 8. Struktura stada bydła według grup wiekowo-użytkowych w 2012 r.	<i>Chart 8. Structure of cattle livestock by age and usage groups in 2012.....</i>	20
Wyk. 9. Struktura trzody chlewnej według grup produkcyjno-użytkowych w 2012 r.	<i>Chart 9. Structure of pig livestock by age and usage groups in 2012.....</i>	22
Wyk. 10. Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych.....	<i>Chart 10. Average procurement prices of major agricultural products</i>	23
Wyk. 11. Relacje cen skupu 1 kg żywca wieprzowego do: 1 kg żyta według cen w skupie, 1 kg ziemniaków według cen na targowisku oraz 1 l mleka krowiego według cen w skupie	<i>Chart 11. Price relations of 1 kg pigs for slaughter to: 1 kg of rye by procurement prices, kg of potatoes by market-places prices and 1l cows' milk by procurement prices.....</i>	23

UWAGI OGÓLNE

1. Dane o produkcji rolniczej opracowano **metodą rodzaju działalności**, co oznacza sumaryczne ujęcie produkcji roślinnej i zwierzęcej niezależnie od tego, do której sekcji gospodarki narodowej (według Polskiej Klasyfikacji Działalności) zaliczane są podmioty gospodarcze, które tę produkcję wytworzyły.

2. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

3. Za **gospodarstwo indywidualne** uważa się gospodarstwo rolne o powierzchni użytków rolnych od 0,1 ha, będące własnością lub znajdujące się w użytkowaniu osoby fizycznej lub grupy osób oraz gospodarstwo rolne osoby nieposiadającej użytków rolnych lub posiadającej użytki rolne o powierzchni mniejszej niż 0,1 ha, która ma co najmniej: 1 sztukę bydła lub (i) 5 sztuk trzody chlewnej albo 1 lochę lub (i) 3 sztuki owiec bądź kóz lub (i) 1 konia lub (i) 30 sztuk drobiu lub (i) 5 sztuk samic zwierząt futerkowych (w tym królików) lub (i) 1 pień pszczeni.

4. Do ogólnej powierzchni gruntów gospodarstwa zaliczono wszystkie bez wyjątku grunty wchodzące w skład gospodarstwa, a więc wszystkie grunty użytkowane rolniczo (grunty orne, sady, łąki, pastwiska), będące w dobrej kulturze rolnej, oraz pozostałe użytki rolne, a także wszystkie związane z nimi grunty użytkowane nierolniczo, jak lasy i grunty leśne oraz pozostałe grunty, niezależnie od tytułu władania.

Od 2007 r. zgodnie z metodologią Eurostatu, dokonano dodatkowego podziału użytków rolnych na:

- **użytki rolne** utrzymywane w dobrej kulturze rolnej (w skład użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej wchodzi: grunty orne, ogrody przydomowe, łąki i pastwiska trwałe oraz uprawy trwałe, w tym sady);

- **użytki rolne pozostałe** (bez podziału na rodzaje), tj. użytki rolne obecnie nieużytkowane i niebędące w dobrej kulturze rolnej (uprzednio użytkowane jako tereny rolnicze, a obecnie ze względów ekonomicznych, społecznych i innych niewykorzystywane już rolniczo, ale w razie zmiany decyzji można je przywrócić do produkcji rolniczej przy wykorzystaniu zasobów gospodarstwa).

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczanych od 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Do **gruntów ornyc** zalicza się grunty w uprawie, tj. pod zasiewami oraz grunty ugorowane.

GENERAL NOTES

1. Data regarding agricultural production were compiled using the **kind of activity method**, what is understood as a summing up of the crop and animal production generated by economic entities, regardless of the branch of the national economy (Polish Classification of Activities PKD) in which they are included.

2. **An agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts equipment and stock if they constitute or may constitute an organised economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

3. Private farms are understood as an agricultural holding from 0,1 ha of agricultural land, being exclusive property or used by a natural person or a group of persons as well as an agricultural holding of person having no agricultural land or with agricultural land less than 0,1 ha who has at least: 1 head of cattle or (and) 5 heads of pigs or 1 sow or (and) 3 heads of sheep or goats or (and) 1 horse or (and) 30 heads of poultry or (and) 5 females of fur animals (rabbits included) or (and) 1 beehive.

4. Total area of land of a holding is understood as all (without exception) land that comprises an agricultural holding, i.e. all land utilized for agricultural purposes (arable land, orchards, meadows, pastures), being maintained in good agricultural and other agricultural land, as well as all related land utilized for non-agricultural purposes (forests, forest land and other land), regardless of the type of tenure.

Since 2007, according to the Eurostat's methodology, an additional division of agricultural land has been introduced:

- **agricultural land** maintained in good agricultural and environmental condition (in accordance with the norms) including: arable land, kitchen gardens, permanent meadows, permanent pastures and permanent crops (including orchards);

- **other agricultural land** (without division into kinds), i.e. agricultural land currently not used and being not maintained in good agricultural and environmental condition (previously used as agricultural area, but at present, due to economic, social and other reasons no longer used for agricultural purposes, but if the decision is changed, it is possible to restore it to agricultural production with the use of farm resources).

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which in 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Arable land includes land that is cultivated, i.e. sown and fallow land.

Za **grunty orne w uprawie** uważa się grunty zasiane lub zasadzone ziemiopłodami rolnymi lub ogrodniczymi, plantacje wikliny i chmielu, powierzchnie szklarni, inspektów, namiotów foliowych oraz powierzchnię mniejszą od 10 arów zasadzoną drzewami i krzewami owocowymi, a także powierzchnię upraw przeznaczonych na nawozy zielone.

Do **gruntów ugorowanych** zalicza się powierzchnie gruntów ornych nie wykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymywane według zasad dobrej kultury rolnej.

Do **sadów** zalicza się grunty o powierzchni nie mniejszej niż 10 arów, zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych utrzymywane w dobrej kulturze rolnej).

Do **łąk i pastwisk trwałych** zalicza się grunty pokryte trwale trawami, natomiast nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

5. Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków podano z wyłączeniem gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych.

W pozycji "pozostałe grunty" zawarto również użytki rolne nie użytkowane rolniczo, tj. tereny budowlane, rekreacyjne itp.

6. **Przy ustalaniu produkcji rolniczej przyjęto w cenach bieżących:**

- dla skupu, spożycia naturalnego oraz przyrostu pogłowia zwierząt gospodarskich – ceny skupu płacone przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych,
- dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach.

7. **Ceny skupu** są cenami przeciętnymi obliczonymi jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych skupionych w danym okresie przez podmioty gospodarcze prowadzące skup bezpośrednio od producentów. Prezentowane ceny skupu produktów rolnych pochodzą z badania miesięcznego (meldunek o skupie produktów rolnych realizowanym przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej) i półrocznego (sprawozdawczość uwzględniająca korekty danych meldunkowych oraz skup realizowany przez osoby fizyczne o wartości co najmniej 10 tys. zł).

Wskaźniki cen skupu obliczono w zakresie porównywalnym: dla miesięcy na bazie danych meldunkowych, w ujęciu półrocznym po uwzględnieniu korekt wynikających ze sprawozdawczości półrocznej.

8. **Wielkość produkcji roślinnej** obliczono na podstawie:

- wyników czerwcowych badań reprezentacyjnych (w latach 2002 i 2010 – wyniki powszechnych spisów rolnych) w zakresie powierzchni zasiewów,
- wyników reprezentacyjnych badań plonów i zbiorów oraz ocen i ekspertyz rzeczoznawców GUS,
- sprawozdań statystycznych (badanie pełne) z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i pozostałych.

Sown area means land sown or planted with agricultural or horticultural products, willow and hop plantations, area of glass-houses, hotbeds, folic tents and land smaller than 10 a, planted with fruit trees and bushes as well as area intended for green fertilisers.

Fallow land includes arable land not used for production purposes, but maintained in good agricultural condition.

Orchards include land not smaller than 10 a, planted with fruit trees and bushes as well as nurseries of fruit trees and bushes maintained in good agricultural and environmental condition.

Permanent meadows and pastures include land permanently covered by grass, but do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

5. Data regarding the total area of agricultural land, and area by type of utilization are presented excluding non-farm land.

Item "other land" included non-farm land, i.e. occupied by buildings, pleasure gardens.

6. **The following prices were assumed in calculating agricultural output current prices:**

- for procurement of agricultural products, own consumption and increases in farm animal stocks – procurement prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers,
- for market sales – prices received by farmers at market-places.

7. **Procurement prices** are average prices calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of several agricultural products purchased at a given period by economic entities purchasing agricultural products directly from producers. Presented procurement prices come from monthly survey (reports on procurement of agricultural products from legal persons and organizational entities without legal personality) and semi-annual survey (reports taking into consideration data revisions and procurement level of at least 10 thous. zł fulfilled by natural persons).

Procurement price indices are calculated in comparative range: for months - based on reporting data and for semi-annual periods - incl. revisions.

8. **Crop output value** has been calculated on the basis of:

- June sample survey results (in 2002 and 2010 – The Agricultural Censuses) on sown area,
- sample surveys results on the crop production, the CSO experts' assessments,
- statistical reports (full survey of the state farms, co-operatives and others).

9. Pod pojęciem **plon** rozumie się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemiopłodu zebranego z jednostki powierzchni (ha). W szacunkach plonów obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych, jako średnich ważonych, gdzie wagą jest powierzchnia danej uprawy. Uwzględniane są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie (ujęte w badaniach), z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku gradobicia, powodzi itp.).

10. **Zboża**, jeżeli nie zaznaczono inaczej, to:

- zboża podstawowe: pszenica, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto,
- mieszanki zbożowe na ziarno,
- kukurydza na ziarno, gryka, proso i inne zbożowe.

11. **Strączkowe na ziarno** to:

- jadalne (groch, fasola, bób i inne),
- pastewne (peluszka, wyka, bobik, łubin i inne).

12. Do **upraw przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorię).

Dane dla buraków cukrowych, tytoniu i chmielu mogą mieć charakter nieostateczny.

13. **Uprawy pastewne** obejmują:

- okopowe (buraki, marchew i kapustę pastewną oraz brukiew, rzepę i inne),
- motylkowe wieloletnie (koniczynę, lucernę, esparcetę, seradellę, komonicę, nostrzyk oraz inne pastewne i trawy),
- kukurydzę na paszę,
- oraz strączkowe pastewne na paszę.

14. **Pozostałe uprawy** to: warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych oraz inne, np. zioła, wiklina.

15. Dane o **pogłowie zwierząt gospodarskich i produkcji zwierzęcej** opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych. W 2010 r. wyników powszechnych spisów rolnych) oraz szacunków.

Badania pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w kwietniu według stanu w końcu marca, w sierpniu według stanu w końcu lipca i w grudniu według stanu w końcu listopada, badania pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich - 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu. Wskaźniki dynamiki liczone są w zakresie porównywalnym na bazie danych ze sprawozdawczości.

16. Dane o produkcji **żywca rzeźnego** dotyczą skupu zwierząt rzeźnych (pomniejszonego o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaży targowiskowej zwierząt rzeźnych oraz uboju z przeznaczeniem na spożycie naturalne. Produkcję żywca rzeźnego podaje się:

- a) w sztukach (liczba zwierząt rzeźnych);

9. **Yields** are understood as a weight unit's value (dt) of particular agricultural products harvested from the area unit (ha). Yield estimation consists of calculation of average yields as a weighted average, where the weight is the area of the given cultivation. Taken into consideration are areas of high and low yields (included in the surveys) as well as areas from which yields were not harvested (because of hailstorm, flood).

10. **Cereals**, unless otherwise stated, are:

- basic cereals: wheat, rye, barley, oats and triticale,
- cereal mixed for grain,
- maize for grain, buckwheat, millet and other cereal.

11. **Pulses for grain** are:

- edible pulses (peas, bean, broad bean and other),
- feed pulses (field pea, vetch, field bean, lupine and other).

12. **Industrial crops** include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, turnip rape, poppy, sun flower, soya, mustard and oily flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hops, chicory).

Data of sugar beets, tobacco and hop may be changed.

13. **Feed plants** contain:

- root plants (beets, fodder carrot and cabbage, rutabaga, turnip and others),
- perennial legumes (clover, lucerne, sanfoil, seradella, trefoil, melilot, feeds and meadows),
- maize for feeds,
- pulses for feeds.

14. **Other plants** contain: vegetables, strawberries, green manure, seedlings of roots plants and others, e.g. herbs, willow.

15. Data regarding **livestock and animal-based production** have been elaborated on the basis of reports, sample survey results. In 2010 – the Agricultural Censuses) and estimates.

Surveys of pig stocks and production of pigs for slaughter are conducted three times a year – in April (as of the end of March), in August (as of the end of July) and in December (as of the end of November), while surveys of cattle and other farm animal species – twice a year – as at June and December. Indices are compiled in comparable conditions on the basis of reporting.

16. Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales animals for slaughter and slaughter intended for own consumption. Production of animals for slaughter are presented:

- a) in units (quantity of animals for slaughter),

b) w tonach:

- w „wadze żywej”, tj. według wagi zwierząt rzeźnych przed ubojem,
- w „wadze poubojowej ciepłej” (wbc), tj. w przeliczeniu na mięso (masę mięsno-kostną) łącznie z tłuszczami -i jeżeli tak zaznaczono – z podrobami, za pomocą współczynników określających poubojową wydajność poszczególnych gatunków zwierząt.

17. Dane o produkcji i skupie **mleka i jaj** dotyczą: mleka krowiego i jaj kurzych.

18. Informacje o **skupie produktów rolnych** dotyczą ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów. Dane o skupie:

- **zbóż**, jeżeli nie zaznaczono inaczej, dotyczą ziarna zbóż konsumpcyjnych, paszowych i siewnych z wyodrębnieniem zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi), które dotyczą pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa (łącznie z mieszankami zbożowymi) oraz pszenżyta,
- **ziemniaków** - poza dostawami do punktów skupu, również dostaw do gorzelni, płatkarni i suszarni,
- **żywcza rzeźnego** (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) - dotyczą tylko zwierząt rzeźnych (łącznie z żywcem skupowanym na eksport) bez skupu zwierząt hodowlanych,
- **trzody chlewnej** - nie obejmują prosiąt i warchlaków.

19. Dane o skupie produktów rolnych:

- za okresy miesięczne dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej,

- za okresy półroczne w danych uwzględnia się korekty wynikające ze sprawozdawczości półrocznej obejmującej również skup real i zowany przez osoby fizyczne o wartości co najmniej 10 tys. zł.

Wskaźniki dynamiki skupu liczone są w zakresie porównywalnym w ujęciu rocznym po uwzględnieniu korekt wynikających ze sprawozdawczości półrocznej.

20. Informacje dotyczące warunków atmosferycznych (temperatury, opadów i usłonecznienia) opracowano w oparciu o dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej uzyskane z obserwacji i notowań prowadzonych na stacji meteorologicznej we Wrocławiu.

21. Informacje o zaopatrzeniu rolnictwa w kwalifikowany materiał siewny podano na podstawie szacunków rzeczoznawców GUS.

22. Dane dotyczące zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych i wapniowych opracowane zostały na podstawie sprawozdawczości jednostek produkcyjnych i handlowych, sprawozdań statystycznych z gospodarstw rolnych:

b) in tonnes:

- in “live weight”, i.e. by weight for animals before slaughter,
- in “warm weight of the carcass after slaughter” (WWC), i.e. converted into meat incl. fats and – if marked – pluck quantities, applying conversion factors to determine the slaughter yield of several animal kinds.

17. Data regarding the production and procurement of **milk and eggs** concern: cow milk and hen eggs.

18. Information about **procurement of agricultural products** concerning value and quantity of several agricultural products purchased by economic entities purchasing agricultural products directly from producers. Data about procurement of:

- **cereals**, unless otherwise stated, concern grain of cereals for consumption, for feeds and sowing, with separation of basic cereals (incl. cereal mixes) relating to wheat, rye, barley and oats (incl. cereal mixes) as well as triticale.
- **potatoes**, except delivery to procurement outlets, also delivery to alcohol distilleries, companies producing potatoes flakes and drying houses,
- **animals for slaughter**, (cattle, pigs, sheep and poultry) concern only animals for slaughter (incl. animals purchasing for exports purposes), excluding animals for breeding.
- **pigs**, excluding piglets.

19. Data about procurement of agricultural products:

- for monthly periods concern reporting about procurement quantity realized by legal persons and units without legal personality,

- for semi-annual period concern corrections of semi-annual reporting and procurement level of at least 10 thous. zł, fulfilled by natural persons.

Procurement indices are compiled in comparable conditions – on the basis of data reported; after half-year periods – with the corrections revisions from reporting half-year system.

20. Information concerning atmospheric conditions (temperature, precipitation, insolation) have been elaborated by the Institute of Meteorology and Water Management obtained from observation and quotation of meteorological station in Wrocław.

21. Information concerning supply of sowing material for agriculture was presented on the basis of CSO correspondents' estimates.

22. Data regarding consumption of mineral, chemical or lime fertilizers were elaborated on the basis of reporting from production and trade units, statistical reports of agricultural farms:

państwowych, spółdzielczych i spółek z udziałem mienia sektora publicznego i prywatnego, szacunków rzeczoznawców terenowych i szacunków własnych GUS. W 2010 r. opracowane zostały na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego.

23. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2011/12 oznacza okres od 1 VII 2011 r. do 30 VI 2012 r.).

24. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

25. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” lub mogą nie sumować się na 100%.

stateowned, co-operatives and companies with share of public and private sector, expert's estimates and CSO estimates. In 2010 was compiled on the basis of Agricultural Census.

23. Farming years cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2011/12 farming year covers the period from 1 VII 2011 to 30 VI 2012).

24. Relative numbers (indices, interests) were calculated on the basis of absolute data, expressed with higher precision than presented in the tables.

25. *Due to electronic data processing techniques, in some cases, the components sum can differ from "total values" or do not sum up to 100%.*

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

SYMBOLS

Kreska	(-)	- zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero:	(0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit.</i>
	(0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka	(.)	- zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	x	- wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak	#	- oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”	∏	- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

MAJOR ABBREVIATIONS

zł	- złoty	t	- tona
zl	<i>zloty</i>		<i>tonne</i>
tys.	- tysiąc	ha	- hektar
thous.	<i>thousand</i>		<i>hectare</i>
mln	- milion	l	- litr
	<i>million</i>		<i>litre</i>
szt	- sztuka	UR	- użytki rolne
	<i>piece, unit</i>		
kg	- kilogram	cd.	- ciąg dalszy
	<i>kilogram</i>	cont.	<i>continued</i>
dt	- decytona	dok.	- dokończenie
	<i>deciton</i>	cont.	<i>continued</i>

WYNIKI BADAŃ - SYNTEZA

I. CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW PRODUKCJI

Przebieg warunków agrometeorologicznych w sezonie wegetacyjnym 2011/2012

JESIEŃ 2011

Warunki agrometeorologiczne w październiku sprzyjały pracom polowym. Na początku miesiąca temperatury dochodziły do 20°C, w połowie miesiąca wystąpiły opady i temperatury obniżyły się do 5°C, a pod koniec miesiąca wzrosły do około 10°C. Trwały jeszcze zbiory kukurydzy i buraków cukrowych. Zakończono siew ozimin. Stan upraw ozimych był lepszy niż przed rokiem. Rzepak znajdował się w fazie 4-6 liści, jęczmień w fazie pełni krzewienia, a pszenica, żyto i pszenżyto w fazie początku krzewienia. Na początku listopada temperatury dochodziły do 10-15°C, w połowie miesiąca zmniejszyły się do 0°C (w nocy do minus 5°C), a po 20 listopada wzrosły do 5°C. Opady wystąpiły tylko w połowie miesiąca i były przelotne. Pogoda sprzyjała pracom polowym, zakończono zbiór roślin.

ZIMA 2011/2012

Pierwsza połowa stycznia charakteryzowała się dodatnimi temperaturami, w drugiej połowie nastąpiło ochłodzenie do minus 20°C (w rejonach pogórskich nawet do minus 25°C). Brak okrywy śnieżnej na terenach nizinnych wpłynął na wymarzenie roślin, a mroźne wiatry spowodowały wysmalanie upraw. Na początku lutego temperatura wzrosła oraz nastąpiły opady śniegu.

Początek marca był chłodny, temperatury wynosiły od 2 do 5°C, ocieplenie nastąpiło w drugiej połowie miesiąca, kiedy temperatury wzrosły do 10-15°C, a na koniec miesiąca obniżyły się do 5-7°C. Opady atmosferyczne odnotowano jedynie pod koniec marca. Styczniowe mrozy niekorzystnie wpłynęły na przezimowanie upraw ozimych - straty dotyczyły plantacji pszenicy ozimej, jęczmienia ozimego oraz rzepaku. Rolnicy przeznaczyli część areалу upraw do zaorania i obsiali materiałem jarym (zboża jare, rzepak jary, kukurydza). Występowały trudności z zakupem materiału siewnego kwalifikowanego i w związku z tym pola obsiewano zbożem przechowywanym w gospodarstwach. Krótka ale mroźna zima niekorzystnie wpłynęła na uprawy sadownicze, niektóre plantacje truskawek gruntowych wykazały objawy wymarzenia. Rolnicy rozpoczęli siewy wiosenne.

WIOSNA 2012

Kwiecień charakteryzował się umiarkowanymi temperaturami (na początku miesiąca oscylowały między 5-10°C, a w drugiej połowie 10-15°C). W ostatnich dniach kwietnia temperatury przekroczyły 25°C. W połowie miesiąca wystąpiły przygruntowe przymrozki ale nie spowodowały strat w uprawach. Rozpoczęto prace związane z siewem buraków cukrowych oraz sadzeniem ziemniaków. W I dekadzie maja temperatury wahały się od 30°C do 15°C, w II dekadzie obniżyły się do 5-10°C, a w III dekadzie znowu wzrosły do 20-25°C. Opady wystąpiły tylko w pierwszej połowie miesiąca, w drugiej natomiast zanotowano deficyt wody w glebie.

Na początku czerwca temperatury wahały się od 10 do 15°C, potem wzrosły do 25°C, a w drugiej połowie miesiąca osiągnęły wartość 30°C. Plantacje odmian ozimych pszenicy, żyta i jęczmienia były w fazie formowania ziarna, a na terenach podgórskich w fazie kłoszenia. W czerwcu zboża jare znajdowały się w fazie od strzelania w źdźbło do kłoszenia, natomiast plantacje rzepaku i rzepiku były w fazie nabierania łuszczyń. Wczesne odmiany ziemniaków nadawały się do zbiorów, a późne były w fazie kwitnienia. Buraki cukrowe znajdowały się w fazie zwierania międzyrzędzi, a ich stan oceniono na dobry.

LATO 2012

Przez cały lipiec występowały wysokie temperatury powietrza od 25 do 30°C (tylko w połowie miesiąca wystąpiło kilkudniowe ochłodzenie do 15-20°C). Częste opady deszczu nie powodowały większych utrudnień w pracach polowych, w zbożach ozimych nastąpiło niewielkie porażenie chorobami grzybowymi. Skoszono około 80% jęczmienia, trwały zbiory pozostałych ozimin, rozpoczęto również koszenie zbóż jarych. Skup zbóż

prowadzony był na bieżąco, skupowane ziarno charakteryzowało się dobrą jakością. Zaobserwowano zwiększone zapotrzebowanie na środki ochrony roślin i nawozy płynne.

Pogoda w sierpniu sprzyjała wegetacji roślin oraz pracom żniwnym. Zbiór zbóż ozimych i rzepaku ozimego został zakończony.

Do zebrania została niewielka powierzchnia mieszanek zbożowych jarych i rzepaku jarego w rejonie podgórskim. Większość plantacji ziemniaków i buraków cukrowych cechowało wysokie plonowanie. Na nielicznych plantacjach wystąpił chwościk burakowy. Skoszonych zostało około 70% powierzchni łąk w II pokosie - siano było średniej jakości. Początek września charakteryzował się wysokimi temperaturami, dochodzącymi do 30°C. W II połowie miesiąca temperatury zmniejszyły się do 15-20°C. Opady miały charakter przelotny, a zatem występowały lekkie niedobory wilgoci w glebie. Zbiór ziemniaków został praktycznie zakończony, z wyjątkiem terenów podgórskich. Dobięły końca siewy rzepaku ozimego i jęczmienia ozimego.

JESIEŃ 2012

Warunki agrometeorologiczne w październiku sprzyjały pracom polowym. Dwie pierwsze dekady października były ciepłe, z temperaturami 10-15°C (na początku miesiąca dochodzącymi nawet do 20°C).

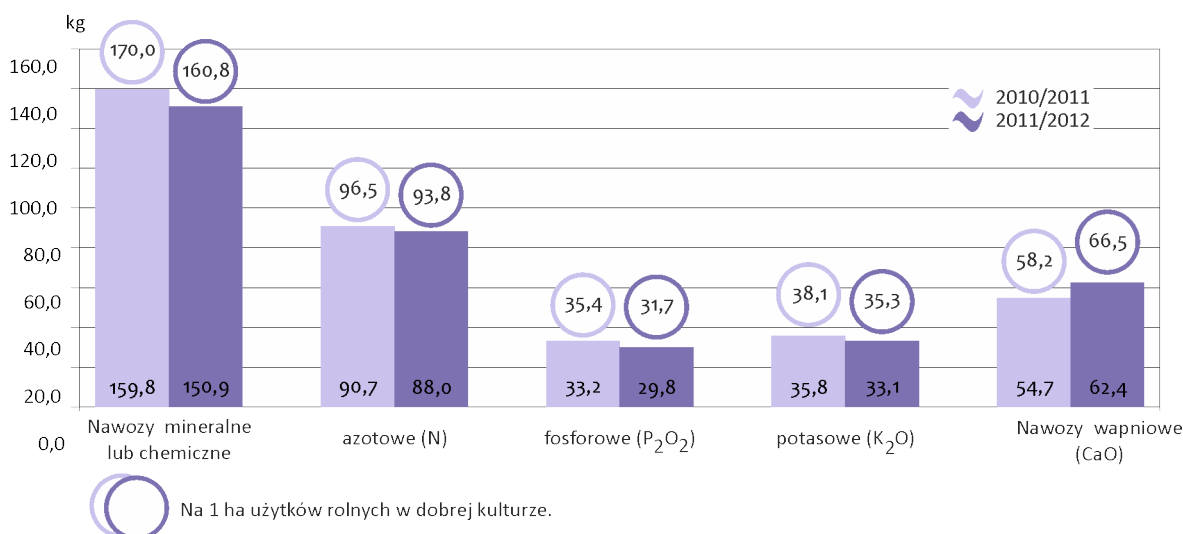
W III dekadzie nastąpiło ochłodzenie do 5°C. Pierwszy śnieg spadł 27 października, a temperatura obniżyła się do 0°C. Śnieg oraz chłód wpłynęły na obniżenie temperatury gleby, co sprzyjało hartowaniu ozimin, niezbędnemu do prawidłowego przezimowania roślin. Trwały nadal zbiory buraków cukrowych i kukurydzy. Kończono siew - pozostało około 5% pszenicy ozimej do zasiania.

Zaopatrzenie rolnictwa w środki produkcji

Zużycie nawozów mineralnych i chemicznych (NPK) pod zbiory w 2012 r. wyniosło 144,4 tys. ton i w porównaniu do roku poprzedniego było niższe o 7,6 tys. ton (o 5,0%). W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych zużycie nawozów mineralnych wyniosło 150,9 kg NPK (rok wcześniej – 159,8 kg), a w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze 160,8 kg i w porównaniu do roku 2011 było to mniej o 9,2 kg.

Przy średnim poziomie zużycia nawozów NPK w kraju wynoszącym 125,1 kg na 1 ha użytków rolnych oraz 129,6 kg na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze, nawożenie w województwie dolnośląskim było wyższe odpowiednio o 25,8 kg i o 31,2 kg.

Wyk. 1. Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych i wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych^a (stan w czerwcu)

^a Bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych.

Największy spadek poziomu nawożenia wystąpił w grupie nawozów fosforowych (o 10,0%) i potasowych (o 6,9%). Zgodnie z dyrektywą azotanową, która zakłada dążenie do zmniejszenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych azotanami pochodzenia rolniczego w województwie dolnośląskim zużycie nawozów azotowych zmniejszyło się o 2,4%.

Istotnym elementem warunkującym wykorzystanie nawożenia mineralnego i poziom produktywności gleb jest wapnowanie. W roku gospodarczym 2011/2012 zużycie nawozów wapniowych (łącznie z wapniowo – magnezowymi) wyniosło 59,7 tys. ton, co w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych dało poziom 62,4 kg CaO, a w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze wyniosło 66,5 kg CaO, tj. odpowiednio o 7,7 kg i 8,3 kg odpowiednio więcej niż w poprzednim roku. Zużycie nawozów wapniowych na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze w województwie było o 90,0% wyższe od zanotowanego w kraju.

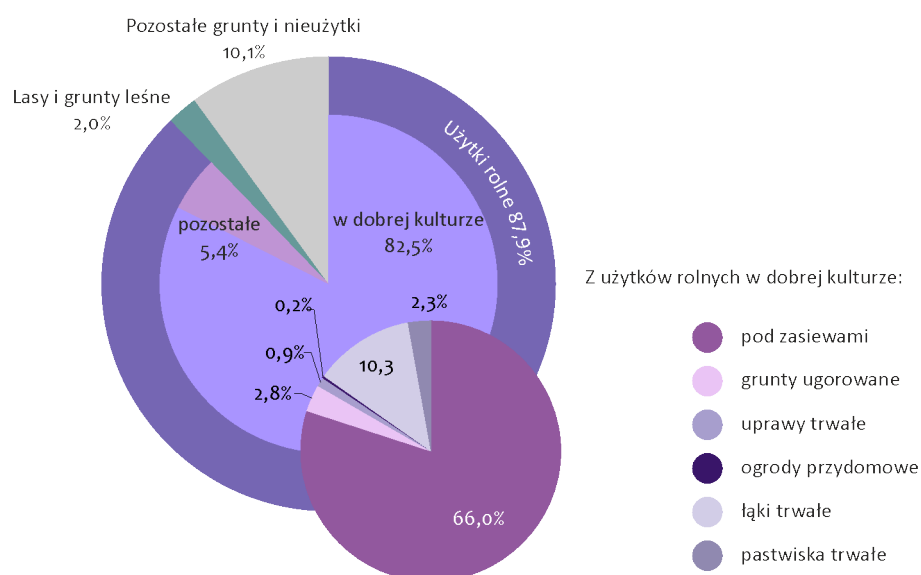
W roku gospodarczym 2011/2012 zaobserwowano znaczny wzrost zakupu **kwalfikowanego materiału siewnego zbóż podstawowych**. W porównaniu do roku poprzedniego był on o 48,8% wyższy pomimo, że powierzchnia uprawy zbóż podstawowych wraz z mieszankami w ciągu roku została zmniejszona o 2,8%.

II. PRODUKCJA ROŚLINNA

Użytkowanie gruntów

Województwo dolnośląskie zajmuje według granic administracyjnych 1994674 ha, tj. 6,0% powierzchni kraju. Ogólna powierzchnia gruntów gospodarstw rolnych według siedziby użytkownika w 2012 r. (z siedzibą na terenie województwa dolnośląskiego) wynosiła 1088,7 tys. ha.

Wyk. 2. Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych według rodzaju użytków w 2012 r. (stan w czerwcu)

Powierzchnia użytków rolnych zajmowała 957,1 tys. ha, w tym powierzchnia użytków rolnych utrzymywana w dobrej kulturze rolnej wynosiła 898,3 tys. ha. W powierzchni ogółem grunty pod zasiewami zajmowały 718,3 tys. ha (tj. 66,0%), grunty ugorowane 30,7 tys. ha, (tj. 2,8%), sady – 8,7 tys. ha (tj. 0,8%), łąki i pastwiska trwałe - 136,7 tys. ha (tj. 12,6%).

Powierzchnia pozostałych użytków rolnych wynosiła 58,7 tys. ha i stanowiła 6,1% ogółu UR, z tego gospodarstwa sektora prywatnego użytkowały 31,7 tys. ha, a gospodarstwa sektora publicznego 27,0 tys. ha.

Lasy lub grunty leśne stanowiły 22,1 tys. ha, tj. zaledwie 2,0% powierzchni ogółem.

Powierzchnia pozostałych gruntów będących między innymi pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi czy nieużytki zajmowały powierzchnię 109,5 ha, tj. 10,0% ogólnej powierzchni gruntów według siedziby użytkownika.

Tabl. 1. Użytkowanie gruntów przez gospodarstwa rolne według siedziby użytkownika 2012 r. (bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych, stan w czerwcu)

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogólna	Użytki rolne							Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty i nieużytki
		razem	w dobrej kulturze				pozostałe			
			razem	pod zasiewami	sady	łąki trwałe		pastwiska trwałe		
Ogółem	1088650	957068	898325	718250	8662	112040	24617	58743	22101	109481
Sektor prywatny	1026845	910380	878640	706651	8641	109560	22363	31740	19992	96473
w tym										
gospodarstwa indywidualne	874630	766552	737503	575747	8125	104045	19947	29049	17250	90828
Sektor publiczny	61805	46688	19685	11599	21	2480	2254	27003	2109	13008

Gospodarstwa rolne sektora prywatnego posiadały 910,4 tys. ha użytków rolnych, tj. 95,1% ogólnej powierzchni użytków rolnych, natomiast sektora publicznego – 46,7 tys. ha użytków rolnych (4,9%).

W 2012 r. średnia cena gruntów ornych w województwie dolnośląskim wyniosła 22448,10 zł za 1 ha i była niższa o 11,8% od przeciętnej ceny gruntów ornych w kraju (25441,50 zł). Cena dzierżawy 1 ha gruntów ornych wynosiła 834,30 zł, a łąki 426,10 zł.

Tabl. 2. Ceny zakupu/sprzedaży oraz dzierżawy użytków rolnych w 2012 r.

Wyszczególnienie	Grunty orne				łąki		
	ogółem	dobrze (klasy I, II, IIIa)	średnie (klasy IIIb, IV)	Słabe (klasy V, VI)	ogółem	dobrze	słabe
	w złotych za hektar						
Zakup/sprzedaż	22448,10	29135,00	21501,40	16591,40	14211,90	16331,00	11323,90
Dzierżawa	834,30	980,60	805,70	669,30	426,10	513,00	330,90

Powierzchnia zasiewów

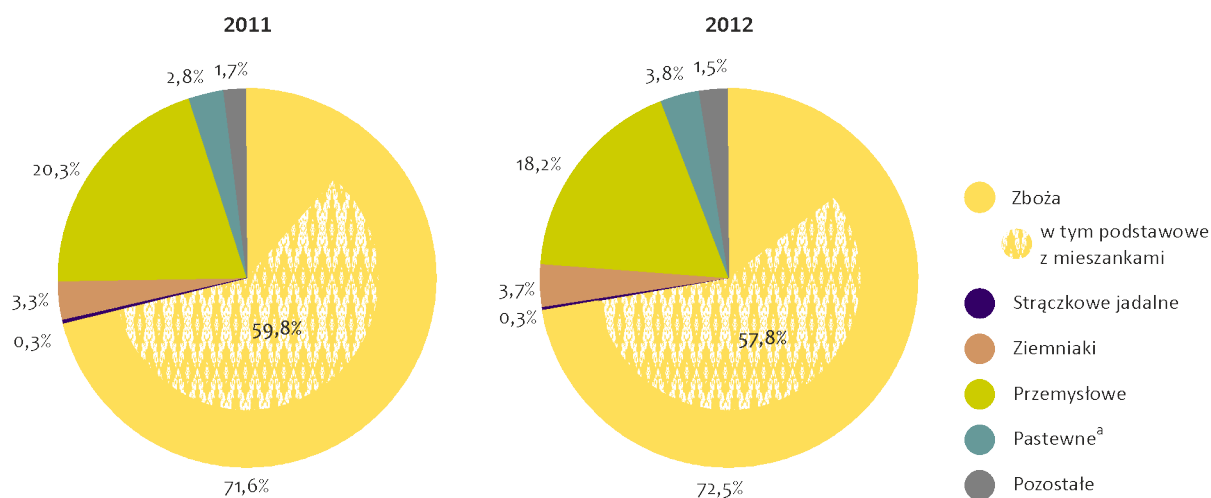
Ogólna powierzchnia zasiewów w 2012 r. wyniosła 718,3 tys. ha i była większa niż rok wcześniej o 3,8 tys. ha (o 0,5%). Powierzchnia zasiewów w gospodarstwach rolnych sektora prywatnego wyniosła 706,7 tys. ha i zwiększyła się o 5,7 tys. ha (o 0,8%), natomiast w gospodarstwach rolnych sektora publicznego zmniejszyła się o 1,9 tys. ha (o 14,3%).

Na wyniki produkcji roślinnej w 2012 r., oprócz warunków meteorologicznych, wpłynęły również zmiany w powierzchni i strukturze zasiewów wynikające:

- ✓ ze zwiększenia areалу zbóż ogółem o 1,9%,
- ✓ ze zmniejszenia areалу zbóż podstawowych z mieszkankami o 2,8%,
- ✓ ze wzrostu powierzchni uprawy kukurydzy na ziarno o 50,2%,
- ✓ ograniczenia uprawy roślin przemysłowych ogółem o 9,8%, w tym zwłaszcza rzepaku i rzepiku o 11,9% przy wzroście areалу uprawy buraków cukrowych o 4,3%,
- ✓ ze zwiększonej powierzchni uprawy ziemniaków o 11,8%,
- ✓ ze zwiększenia areалу warzyw gruntowych o 19,1%, w tym zwłaszcza buraków ćwikłowych o 61,1%, kapusty o 56,0% oraz marchwi jadalnej o 55,7%,
- ✓ ze zwiększonej powierzchni uprawy krzewów owocowych i plantacji jagodowych o 3,5%,

- ✓ ze zmniejszenia areалу drzew owocowych o 13,3%,
- ✓ ze zmniejszonej powierzchni pozostałych gruntów i nieużytków rolnych o 10,0%.

Wyk. 3. Struktura powierzchni ziemiopłodów (stan w czerwcu)

a łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi.

Produkcja głównych upraw rolnych

Zboża

W strukturze zasiewów upraw rolnych zboża stanowiły 72,1% ogólnej powierzchni zasiewów. Uprawiane były na 521,0 tys. ha, a powierzchnia uprawy zbóż zwiększyła się w odniesieniu do roku poprzedniego o 9,8 tys. ha, tj. o 1,9%. Największy udział w strukturze uprawy zbóż miała pszenica, stanowiąca 45,8% ogólnego areálu uprawy zbóż. Jęczmień zajmował 14,9% ogólnej powierzchni uprawy zbóż, kukurydza na ziarno – 18,2%, żyto – 6,5%, pszenżyto – 5,1%, owies – 4,6%, mieszanki zbożowe – 2,7%.

Tabl. 3. Plony zbóż w dt/ha

Wyszczególnienie	2011	2012	
		ogółem	wzrost/spadek względem 2011 r.
ZBOŻA	45,6	46,8	1,2
zboża podstawowe z mieszankami	42,9	41,4	-1,5
Pszenica	48,1	44,8	-3,3
ozima	48,6	45,3	-3,3
jara	38,2	42,9	4,7
Żyto	31,0	32,9	1,9
Jęczmień	39,3	40,5	1,2
ozimy	44,6	42,7	-1,9
jary	36,8	39,8	3,0
Owies	30,2	31,3	1,1
Pszenżyto	36,3	36,9	0,6
ozime	37,1	37,9	0,8
jare	30,1	31,6	1,5
Mieszanki zbożowe	30,1	33,4	3,3
Gryka	13,3	14,5	1,2
Kukurydza na ziarno	74,2	74,3	0,1

W 2012 r. plonowanie większości gatunków zbóż było wyższe niż rok wcześniej. Na wysoki poziom plonowania miały wpływ niewielkie straty w przezimowaniu upraw i dobry stan zasiewów zbóż ozimych wiosną 2012 r. Straty pozimowe w uprawach zbóż ozimych były niewielkie. Największe wzrosty plonów odnotowano: pszenicy jarej o 4,7 dt/ha (o 12,3%), jęczmienia jarego o 3,0 dt/ha (o 8,2%), żyta o 1,9 dt/ha (o 6,1%).

Pod względem uzyskanych plonów zbóż podstawowych wraz z mieszankami zbożowymi województwo dolnośląskie zajmowało 2. miejsce w kraju (41,4 dt/ha), po województwie opolskim (51,1 dt/ha). Wynikało to między innymi z wysokiego udziału zbóż intensywnych w strukturze zasiewów zbóż. Dla porównania w kraju z 1 ha UR uzyskiwano 34,6 dt ziarna zbóż podstawowych wraz z mieszankami zbożowymi.

Produkcja zbóż w 2012 r. wyniosła 2437,5 tys. ton (wobec 2328,7 tys. ton w 2011 r.). Zbiory zbóż intensywnych (pszenicy, jęczmienia i pszenżyta) wyniosły 1483,3 ton i były o 126,6 tys. ton (o 7,9%) niższe niż w roku poprzednim. Udział zbóż intensywnych w ogólnej produkcji zbóż podstawowych z mieszankami wyniósł 86,4%, w tym pszenicy – 62,3% (w 2011 r. odpowiednio 87,9% i 67,8%). Produkcja zbóż ekstensywnych (żyta, owsa, mieszanek zbożowych) wyniosła 233,2 tys. ton, co w porównaniu z rokiem poprzednim oznaczało wzrost o 11,0 tys. ton (o 5,0%).

Pod względem produkcji zbóż województwo dolnośląskie zajmowało 5. lokatę w kraju, po województwach: wielkopolskim, mazowieckim, lubelskim, kujawsko-pomorskim, natomiast 1. miejsce w produkcji pszenicy.

Strączkowe jadalne

Strączkowe jadalne zajmowały tylko 0,3% ogólnej powierzchni pod zasiewami, a areał ich uprawy zmniejszył się w porównaniu do 2011 r. o 235 ha (o 9,6%). W wyniku zmniejszenia powierzchni ich uprawy ale wyższego plonowania, produkcja strączkowych wyniosła 6,9 tys. ton. Była ona większa w porównaniu do roku poprzedniego o 2,7 tys. ton (o 4,2%). Udział gospodarstw indywidualnych w ogólnej produkcji strączkowych jadalnych wynosił 53,1%. W produkcji strączkowych jadalnych województwo dolnośląskie lokowało się na 3. miejscu w kraju po województwach lubelskim i kujawsko-pomorskim.

Ziemniaki

W ogólnej powierzchni zasiewów uprawa ziemniaków zajmowała 3,7% i zwiększyła się w porównaniu do roku poprzedniego o 2,8 tys. ha, tj. o 11,8%. Plony ziemniaków oszacowano na 278 dt/ha, tj. o 19 dt/ha (o 7,3%) wyższe niż rok wcześniej. W związku z równoczesnym zwiększeniem powierzchni uprawy oraz plonowania, zbiory ziemniaków (735,9 tys. ton) wzrosły o 121,2 tys. ton (o 19,7%). Produkcja ziemniaków skoncentrowana była prawie wyłącznie w gospodarstwach sektora prywatnego. Udział gospodarstw indywidualnych w ogólnej produkcji ziemniaków wynosił 89,8%.

Pod względem produkcji ziemniaków województwo dolnośląskie zajmowało 5. miejsce w kraju, a pod względem osiągniętych plonów 2. miejsce.

Rośliny przemysłowe

Znaczący udział w strukturze zasiewów województwa dolnośląskiego stanowiły rośliny przemysłowe, w tym głównie rzepak i rzepik oraz buraki cukrowe. Powierzchnia uprawy roślin z grupy przemysłowe wyniosła 130,7 tys. ha. W porównaniu do zasiewów z roku 2011 areał uprawy był mniejszy o 14,2 tys. ha, tj. o 9,8%. W strukturze zasiewów ogółem powierzchnia upraw zaliczanych do grupy „przemysłowe” stanowiła 18,2%, w tym rzepaku i rzepiku – 15,4%, a buraków cukrowych – 2,7%. Dla porównania w kraju powierzchnia uprawy roślin przemysłowych stanowiła 9,1% ogółu zasiewów.

Styczeniowe mrozy w 2012 r. spowodowały znaczne straty pozimowe rzepaku i rzepiku, w związku z czym rolnicy byli zmuszeni do zaorania i ponownego obsiania roślinami jarymi, takimi jak kukurydza czy rzepak jary.

Plony rzepaku i rzepiku wyniosły 23,0 dt/ha, tj. o 3,0 dt/ha (o 11,5%) mniej niż w roku poprzednim. Zmniejszenie areału powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku oraz niższe plonowanie tego gatunku spowodowało, że jego produkcja była niższa o 22,0%. Zbiory rzepaku i rzepiku wyniosły 253,6 tys. ton, tj. 13,6% zbiorów krajowych, co lokowało nasze województwo na 2. miejscu w kraju po województwie zachodniopomorskim.

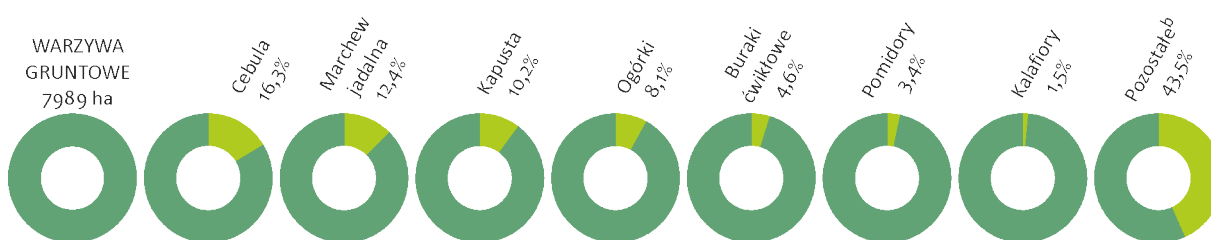
Powierzchnia uprawy buraków cukrowych na terenie województwa dolnośląskiego wyniosła 19,6 tys. ha i była wyższa w porównaniu do roku poprzedniego o 0,8 tys. ha (o 4,3%). Plony buraków wyniosły 608 dt/ha i były o 10 dt/ha (o 1,7%) wyższe od uzyskanych w 2011 r. W konsekwencji zwiększenia powierzchni uprawy i wyższego plonowania produkcja buraków cukrowych oszacowana została na 1190,2 tys. ton, tj. o 68,3 tys. ton (o 6,1%) więcej niż w ubiegłym roku.

Pod względem produkcji buraków cukrowych województwo dolnośląskie zajmowało 4. lokatę w kraju, po województwach: wielkopolskim, kujawsko-pomorskim i lubelskim.

Warzywa gruntowe

W 2012 r. produkcja warzyw gruntowych (łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych) w województwie dolnośląskim była mało rozwinięta – obejmowała powierzchnię 8,0 tys. ha i w porównaniu do 2011 r. zwiększyła się o 1,3 tys. ha (o 19,1%).

Wyk. 4. Struktura powierzchni upraw warzyw gruntowych^a w 2012 r. (stan w czerwcu)

a łącznie z ogrodami przydomowymi. b Pietruszka, pory, selery, sałata, rzodkiewka, rabarbar i inne.

Wszystkie gatunki warzyw, z wyjątkiem cebuli, plonowały niżej niż w 2011 r. Największy spadek plonowania zanotowano w przypadku: ogórków – o 33,5% (71 dt/ha), pomidorów – o 30,2% (64 dt/ha), buraków – o 20,8% (79 dt/ha) oraz kapusty – o 20,0% (95 dt/ha). Pomimo ograniczonego plonowania wzrost areálu upraw w 2012 r. przyczynił się do wzrostu zbiorów warzyw gruntowych ogółem o 127,8 ton, tj. o 7,9%. Produkcja warzyw skoncentrowana była głównie w sektorze prywatnym, a w gospodarstwach indywidualnych stanowiła 67,5% ogólnej produkcji.

Wyk. 5. Plony warzyw gruntowych^a z 1 ha w dt w 2012 r.

a łącznie z ogrodami przydomowymi. b Pietruszka, pory, selery, sałata, rzodkiewka, rabarbar i inne.

W kraju największa produkcja warzyw występowała w województwie wielkopolskim – 14,1%, województwo dolnośląskie zajęło 8. miejsce z niewielkim udziałem – 3,8%.

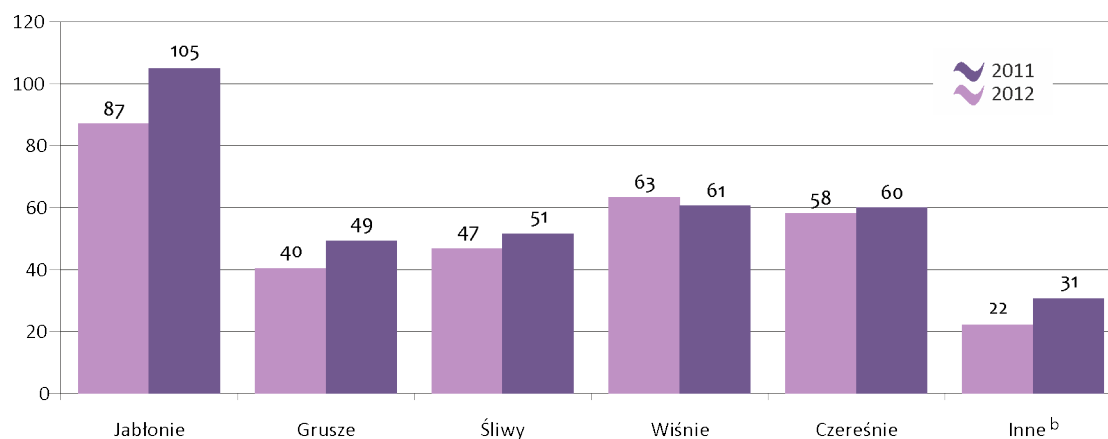
Warzywa pod osłonami

W 2012 r. odnotowano wzrost powierzchni uprawy warzyw pod osłonami do 305,5 ha. Łącznie warzyw spod osłon zebrano 38,1 tys. ton, tj. o 1,0 tys. ton (o 2,6%) więcej niż w 2011 r. Produkcja pomidorów spod osłon była mniejsza o 0,4% i wyniosła 14,2 tys. ton, natomiast ogórków zebrano 9,4 tys. t, tj. o 10,9% więcej niż w roku poprzednim.

Owoce z drzew

Powierzchnia uprawy drzew owocowych wyniosła 7,4 tys. ha i była mniejsza w odniesieniu do roku poprzedniego o 13,3%. Najbardziej został ograniczony areal uprawy jabłoni – o 712 ha, tj. o 19,6% oraz gruszy – o 73 ha, tj. o 17,4%. W 2012 r. plonowanie większości gatunków drzew owocowych z wyjątkiem wiśni, było wyższe niż w roku poprzednim. W porównaniu do 2011 r. najwyższym wzrostem plonowania charakteryzowały się jabłonie, tj. o 18 dt/ha oraz grusze, tj. o 9 dt/ha. Efektem ograniczenia arealu uprawy oraz znacznego wzrostu plonowania drzew owocowych było nieznaczne zwiększenie zbiorów owoców – o 1,2%. O wielkości produkcji owoców w województwie dolnośląskim decydowały zbiory jabłek – stanowiły one 59,7% ogólnych zbiorów owoców z drzew. W ogólnej produkcji owoców z drzew udział zbiorów z gospodarstw indywidualnych wyniósł 90,4%.

Wyk. 6. Plony owoców z drzew^a z 1 ha w dt

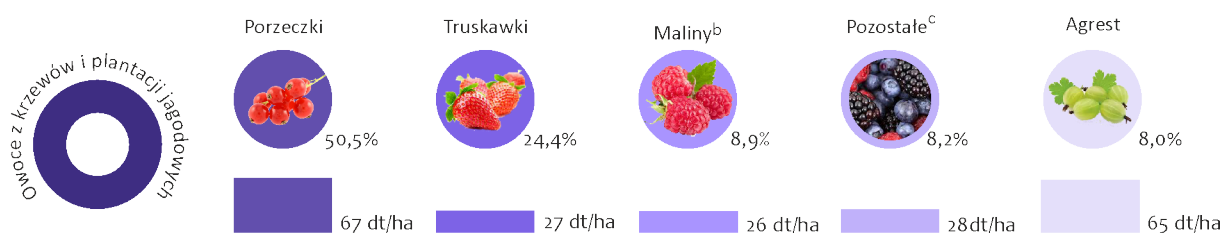
a łącznie z ogrodami przydomowymi. b Morele, brzoskwinie, orzechy włoskie.

Województwo dolnośląskie cechuje niewielki (1,6%) udział w produkcji owoców z drzew w kraju (9. miejsce), największy udział (39,7%) – 1. miejsce zajmowało w województwie mazowieckie.

Owoce jagodowe

W 2012 r. potentatem w produkcji owoców z krzewów i plantacji jagodowych w kraju było województwo lubelskie (51,8%). Województwo dolnośląskie razem z podkarpackim zajęło 6. lokatę (po 2,9% zbiorów ogółem). Biorąc pod uwagę plonowanie konkretnych gatunków owoców to porzeczki oraz agrest plonowały lepiej niż przed rokiem, a pozostałe gatunki owoców jagodowych znacznie gorzej. W związku z nieco większą powierzchnią uprawy zbiory ich wyniosły 16,1 tys. ton i były o 2,4 tys. ton (o 17,8%) wyższe niż w roku 2011. Znaczne zwiększenie zbiorów zanotowano w przypadku porzeczki – o 2,3 tys. ton, tj. o 39,1% oraz truskawek – o 0,4 tys. ton, tj. o 9,9%. Produkcja owoców jagodowych prowadzona była prawie wyłącznie w sektorze prywatnym, a udział gospodarstw indywidualnych wyniósł 96,7%.

Wyk. 7. Struktura powierzchni uprawy oraz plony owoców z krzewów i plantacji jagodowych^a w 2012 r. (stan w czerwcu)

a łącznie z ogrodami przydomowymi. b łącznie z jeżyną bezkolcową. c Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

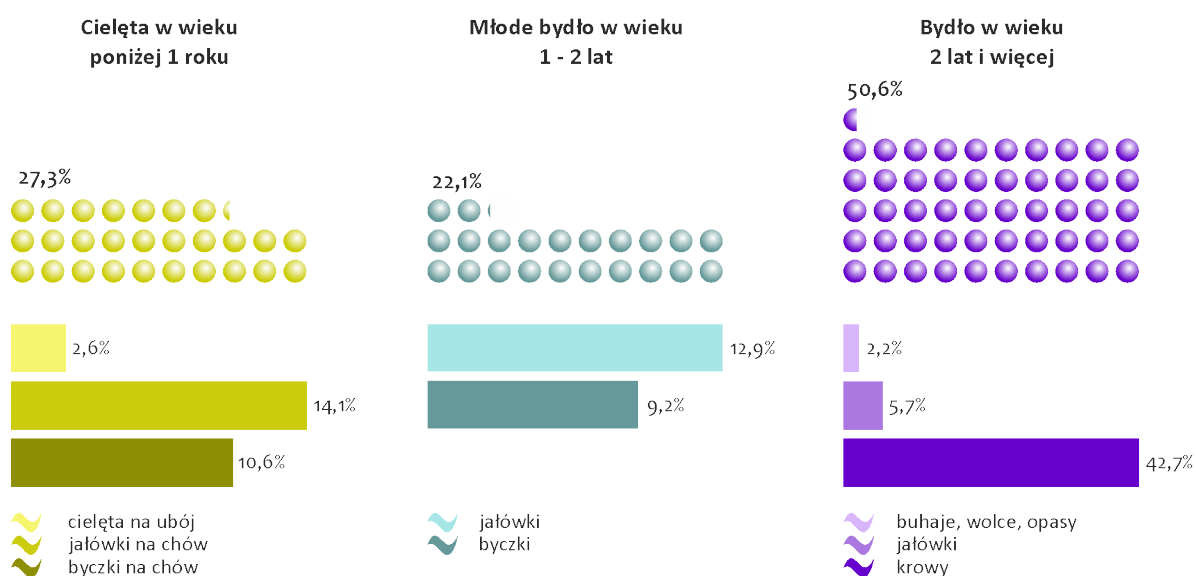
III. PRODUKCJA ZWIERZĘCA

Bydło

W czerwcu 2012 r. pogłowie bydła liczyło 102,6 tys. szt., tj. o 4,8 tys. szt. (o 4,9%) więcej od stanu notowanego przed rokiem. Podobnie jak w latach poprzednich, największy udział w krajowym pogłowie bydła miało województwo mazowieckie (18,2%), natomiast województwo dolnośląskie wraz z podkarpackim zajmowało 13. lokatę (1,8%). Stado podstawowe krów zwiększyło się o 1,6 tys. szt., tj. o 3,8% i wyniosło 43,8 tys. szt. Udział pogłowia krów w pogłowie bydła ogółem wynosił 42,7% dla porównania w kraju odsetek ten wynosił 44,6%. Pogłowie krów mlecznych, utrzymywanych w celu pozyskania mleka konsumpcyjnego (33,8 tys. szt.) stanowiło 77,1% ogólnej populacji krów.

Liczebność grupy bydła pozostałego, w porównaniu z poprzednim rokiem, wzrosła o 3,2 tys. szt. (o 5,8%), równocześnie zwiększyło się o 12,7% pogłowie cieląt w wieku poniżej 1 roku, w tym pogłowie cieląt na ubój o 60,1%. Liczebność grupy bydła rzeźnego i hodowlanego w wieku powyżej 1 roku (z wyłączeniem krów) pozostała na niezmiennym poziomie.

Wyk. 8. Struktura stada bydła według grup wiekowo-użytkowych w 2012 r. (stan w czerwcu)

W skali roku zmieniła się struktura poszczególnych grup wiekowo-użytkowych stada bydła. Wzrost odnotowano w strukturze populacji cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 1,9 p.proc.). Zmniejszenie pogłowia zanotowano wśród populacji młodego bydła w wieku 1-2 lata (o 0,9 p.proc.) oraz bydła w wieku 2 lat i więcej (o 1,0 p.proc.), w tym krów (o 0,4 p.proc.) oraz krów mlecznych (o 1,6 p.proc.).

W gospodarstwach indywidualnych utrzymujących 76,8% całego pogłowia bydła w województwie, było ono o 4,5 tys. szt. (o 6,1%) wyższe niż przed rokiem. Obsada bydła ogółem na 100 ha użytków rolnych w czerwcu 2012 r. wyniosła 10,7 szt. wobec 10,3 szt. w 2011 r., w tym krów odpowiednio 4,6 i 4,4 szt. W kraju na 100 ha użytków rolnych przypadało 38,4 szt. bydła ogółem, w tym 17,1 szt. krów.

Wyniki badania pogłowia bydła wskazują na systematyczną odbudowę stada podstawowego przez dolnośląskich rolników. Wpływ na taką decyzję mógł mieć m. in. nieznaczny wzrost opłacalności produkcji bydła rzeźnego oraz stała cena skupu mleka.

Owce

Pogłowie owiec w całym rolnictwie w czerwcu 2012 r. wynosiło 12,4 tys. szt. i było wyższe o 2,0 tys. szt. (o 18,8%) niż przed rokiem, populacja maciorek owczych jednorocznych i starszych zwiększyła się o 36 szt. do poziomu 6,2 tys. szt. Województwo dolnośląskie należało do województw, w którym zarejestrowano najwyższy wzrost pogłowia owiec w kraju.

Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych w czerwcu 2012 r. wyniosła 1,3 szt. wobec 1,1 szt. w 2011 r., dla porównania w kraju obsada stanowiła odpowiednio 1,8 szt. oraz 1,6 szt.

Kozy

Tendencje wzrostowe odnotowano również w chowie kóz. Pogłowie kóz zwiększyło się o 1,2 tys. szt. i wynosiło 6,5 tys. szt. Prawie całe pogłowie kóz (99,8%) należało do gospodarstw indywidualnych. W przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych obsada kóz w czerwcu 2012 r. wynosiła 0,7 szt., tj. o 0,1 szt. więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. W kraju obsada kóz na 100 ha użytków rolnych wynosiła 0,6 szt. (w 2011 r. – 0,7 szt.).

Konie

Pogłowie koni ogółem w czerwcu 2012 r. wynosiło 9,5 tys. szt. i zmniejszyło się w porównaniu z czerwcem roku poprzedniego o 1,5 tys. szt. (o 14,0%). W strukturze pogłowia koni ogółem sztuki 3-letnie i starsze stanowiły 78,4% (w czerwcu 2011 r. – 80,7%). Województwo dolnośląskie charakteryzowało się niską obsadą koni na 100 ha użytków rolnych – 1,0 szt. Dla porównania w kraju na 100 ha UR przypadało 1,5 szt.

Drób

Pogłowie drobiu ogółem (w wieku powyżej 2 tygodni) w czerwcu 2012 r. wynosiło 5452,2 tys. szt. i było niższe niż przed rokiem o 489,2 tys. szt., tj. o 8,2%.

Struktura gatunkowa pogłowia drobiu ogółem przedstawiała się następująco:

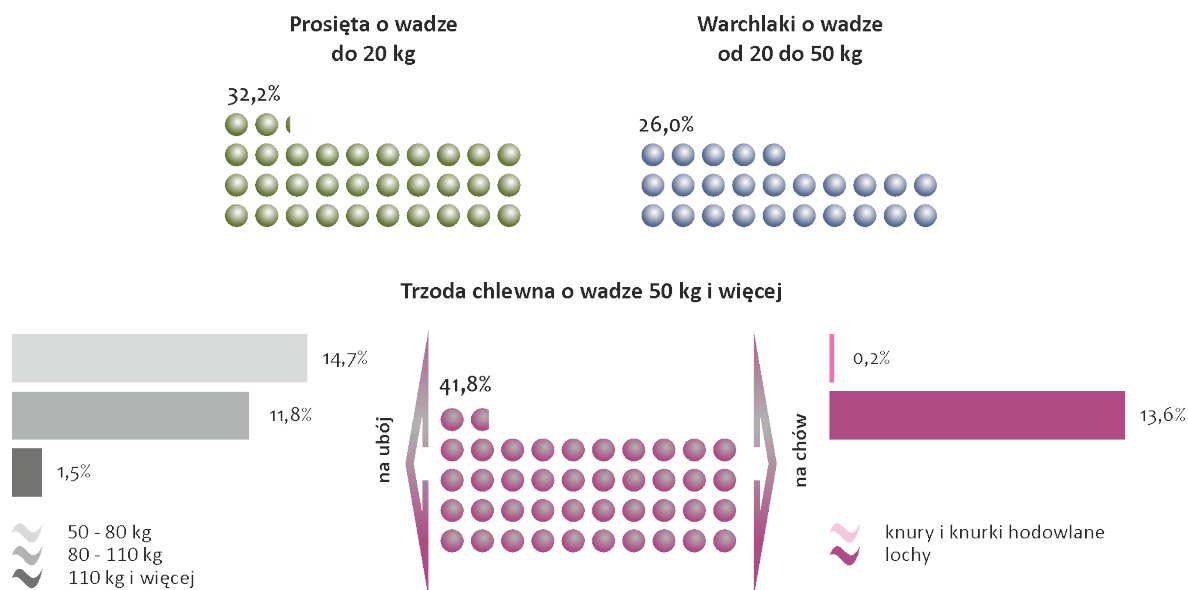
- ✓ 89,7% stanowił drób kurzy, w tym 51,8% - kury nioski (w czerwcu 2011 r. odpowiednio 93,9% i 47,8%),
- ✓ 0,3% - gęsi (w 2011 r. - 0,3%),
- ✓ 7,8% - indyki (3,2%),
- ✓ 2,2% - kaczki i drób pozostały (2,7%).

Średnio w województwie dolnośląskim obsada drobiu ogółem na 100 ha użytków rolnych wynosiła 570 szt. (w kraju - 868 szt.)

Trzoda chlewna

Wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia trzody chlewnej wykazały, że pogłowie w końcu lipca 2012 r. wynosiło 234,8 tys. szt. i było o 24,5 tys. szt. (o 9,4%) niższe od stanu notowanego w lipcu 2011 r. Stado loch na chów, którego wielkość określa możliwości reprodukcyjne stada, wzrosło do poziomu 31,9 tys. szt., tj. o 8,1% w porównaniu do analogicznego okresu w 2011 roku, w tym pogłowie loch prośnych zwiększyło się o 6,6% i wyniosło 21,1 tys. szt.

Wyk. 9. Struktura trzody chlewnej według grup produkcyjno-użytkowych w 2012 r. (stan w końcu lipca)

Całe pogłowie trzody chlewnej znajdowało się w sektorze prywatnym, w tym w gospodarstwach indywidualnych było 169,9 tys. szt, tj. 72,4% pogłowia ogółem. Zmniejszenie w skali roku liczebności stada w tej grupie gospodarstw wyniosło 20,3 tys. sztuk, tj. o 10,7%.

W końcu lipca 2012 r. obsada trzody chlewnej ogółem na 100 ha użytków rolnych wyniosła 24,5 szt. (przed rokiem 27,2), w tym loch – 3,3 szt. (w 2011 r. – 3,1). Dla porównania w kraju obsada trzody chlewnej, na 100 ha użytków rolnych ogółem, w tym loch na chów wynosiła odpowiednio 77,0 szt. i 7,2 szt.

Utrzymujące się już od kilku lat pogorszenie opłacalności produkcji żywca wieprzowego spowodowało, że podaż tego gatunku kształtowała się na coraz niższym poziomie. W roku 2012 w związku z niewielkim wzrostem cen skupu żywca wieprzowego rolnicy zdecydowali się na odbudowę stada podstawowego loch.

Województwo dolnośląskie odznaczało się niewielkim udziałem w kraju – 2,0% (13. lokata wraz z małopolskim).

IV. SKUP I CENY PRODUKTÓW ROLNYCH

W 2012 r. na rynku rolnym w województwie dolnośląskim, w porównaniu z rokiem poprzednim, wyższa (w cenach bieżących) była wartość skupu żywca rzeźnego wołowego i drobiowego oraz produktów roślinnych: pszenicy, jęczmienia, pszenżyta, żyta, rzepaku i rzepiku i mleka krowiego. Na niezmiennym poziomie pozostały wartości skupu buraków cukrowych, warzyw i owoców. Znacznie mniej natomiast skupiono trzody chlewnej i mieszanek zbożowych.

W 2012 r. skupiono 1323,3 tys. ton zbóż podstawowych ogółem (łącznie z ziarnem siewnym) i było to więcej o 7,5% od dokonanego przed rokiem. Wzrost dotyczył wszystkich gatunków zbóż, w tym największy odnotowano w skupie pszenżyta – o 49,2%, żyta – o 44,2% oraz jęczmienia – o 38,3%. W 2012 r. w strukturze skupu zbóż największy udział stanowiło ziarno pszenicy (57,3%) i jęczmienia (11,9%).

Wzrost cen w skupie dotyczył wszystkich gatunków zbóż. Średnia cena pszenicy kształtowała się na poziomie 89,02 zł/dt i była o 8,0% wyższa od uzyskanej w 2011 r., natomiast cena żyta wynosiła 77,52 zł/dt, tj. o 10,3% więcej od ubiegłorocznej. Najbardziej jednak wzrosła (15,8%) cena skupu 1 dt pszenżyta i osiągnęła wartość 81,01 zł.

Skup ziemniaków w 2012 r. wyniósł 209,0 tys. ton i był o 10,7% wyższy niż przed rokiem. Zanotowano większy skup rzepaku i rzepiku o – 4,1 tys. ton, tj. o 1,6%. W przypadku skupu owoców odnotowano wzrost o 4,5 tys. t., tj. o 43,3%. W 2012 r. skupiono 1219,3 tys. ton buraków cukrowych, tj. o 22,6% więcej niż w 2011 r.

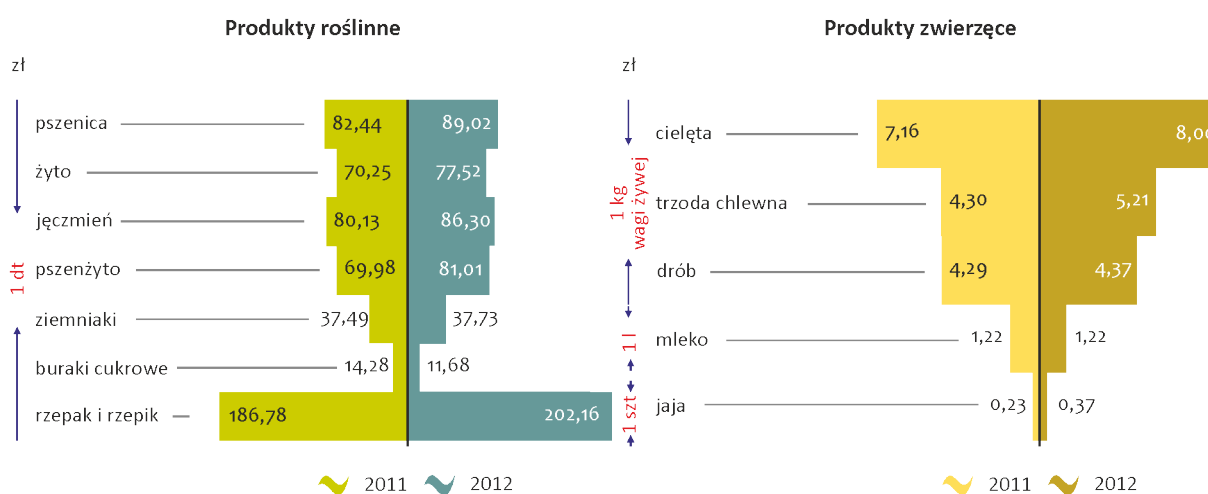
Ceny buraków cukrowych w 2012 r. były niższe od notowanych przed rokiem odpowiednio o 18,2%, natomiast za 1 dt ziemniaków rolnicy otrzymywali 37,73 zł, tj. tyle samo co przed rokiem.

Skup żywca rzeźnego w wadze żywej ogółem w 2012 r. wyniósł 101,4 tys. ton, a w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wynosił 106 kg. Znaczne ograniczenie skupu wystąpiło w przypadku żywca rzeźnego ogółem – o 7,3%, w tym trzody chlewnej – o 47,4% oraz bydła (bez cieląt) – o 8,3%. W porównaniu do 2011 r. nastąpiło zwiększenie skupu żywca drobiowego – o 10,1%, jaj – o 150,1%, oraz mleka – o 3,0%.

W strukturze skupu żywca rzeźnego ogółem zwierzę drobiowy stanowił 71,4% skupu ogółem (tj. 72,4 tys. ton), a zwierzę wołowy i wieprzowy – 28,4% (tj. 28,8 tys. ton).

Cena 1 kg żywca wołowego – cieląt osiągnęła poziom 8,00 zł i była wyższa o 11,7% niż przed rokiem. Znaczny, bo 21,2% wzrost odnotowano w przypadku ceny żywca wieprzowego – za 1kg żywej wagi płacono 5,21 zł. Za 1 kg żywca drobiowego płacono 4,37 zł i było to więcej niż w 2011 r. o 1,9%. Za 1 liter mleka rolnicy otrzymywali 1,22 zł (tyle samo co przed rokiem). Cena skupu jaj kurzych konsumpcyjnych kształtowała się na poziomie wyższym o 60,9% niż w 2011 r. i wynosiła 0,37 zł za 1 szt.

Wyk. 10. Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych

Relacja ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do ceny 1 kg żyta (według cen w skupie) w grudniu 2012 r. wyniosła 7,8 i była o 0,4 pkt. wyższa od ubiegłorocznej.

Wyk. 11. Relacje cen skupu 1 kg żywca wieprzowego do: 1 kg żyta według cen w skupie, 1 kg ziemniaków według cen na targowiskach oraz 1 l mleka krowiego według cen w skupie

